

Φλωρίνης Ειρηναίος: Η εορτή Κοιμήσεως της Θεοτόκου μάς αποκαλύπτει το μεγαλείο της μητρότητας και της ταπείνωσης

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Φλωρίνης, Πρεσπών και Εορδαίας](#)

“Η εορτή αυτή μάς αποκαλύπτει το μεγαλείο της μητρότητας, της αγνότητας και της ταπεινώσεως. Η Μαριάμ έγινε το πιο καθαρό δοχείο του Πνεύματος διότι δεν υπερηφανεύθηκε αλλά υπηρέτησε τους πάντες. Δεν ζήτησε αξιώματα, αλλά υπέμεινε σταύρωση ψυχής”.

Αυτό επεσήμανε ο Σεβασμιώτατος **Μητροπολίτης Φλωρίνης, Πρεσπών και Εορδαίας Ειρηναίος** στην Εγκύκλιό του για την εορτή Κοιμήσεως της Θεοτόκου.

“Δεν υπάρχει άλλος μήνας σαν τον Αύγουστο στον τόπο μας. Είναι το Πάσχα του καλοκαιριού. Είναι η ανάσταση κάθε μάνας που πονά. Είναι το άγγιγμα της Θεοτόκου σε κάθε πονεμένη καρδιά που ξεφυσά και ψελλίζει: «Παναγιά μου, βοήθα με». Δεν υπάρχει άλλη λέξη τόσο δυνατή όσο το όνομά της. Γι’ αυτό και η

Εκκλησία μας, με σοφία, καθιέρωσε νηστεία δεκατεσσάρων ημερών. Γιατί, πριν γιορτάσουμε το αγιασμένο πρόσωπό της, πρέπει να καθαρίσουμε το δικό μας πρόσωπο. Να κοινωνήσουμε των Αχράντων Μυστηρίων για να μπορέσουμε να την αντικρίσουμε και να συνομιλήσουμε μαζί της”, ανέφερε.

Παρακάτω η Εγκύκλιος:

ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

ΜΕ ΤΗ ΧΑΡΗ ΚΑΙ ΤΟ ΕΛΕΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

ΦΛΩΡΙΝΗΣ, ΠΡΕΣΠΩΝ ΚΑΙ ΕΟΡΔΑΙΑΣ,

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΙΕΡΟ ΚΛΗΡΟ, ΤΟΥΣ ΜΟΝΑΧΟΥΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΜΟΝΑΧΕΣ

ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΥΣ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΜΑΣ,

ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΗΝ ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

Κάθε Δεκαπενταύγουστο ο ουρανός χαμηλώνει στη γη. Κι η γη, μ' ευλάβεια, σηκώνει τα μάτια της στον ουρανό. Αν η Ανάσταση του Χριστού είναι η νίκη της ζωής, τότε η Κοίμηση της Παναγίας είναι η απόδειξη ότι κι εμείς μπορούμε να ζήσουμε αυτή τη νίκη. Δεν υπάρχει ελληνικό σπίτι χωρίς εικόνα της Παναγίας. Δεν υπάρχει χριστιανική καρδιά που να μην έχει ψιθυρίσει: «Παναγία μου, βοήθα». Δεν υπάρχει τόπος χωρίς εκκλησία αφιερωμένη στο όνομά της. Ο λαός μας την υμνεί και την αγαπά. Όμως τη Θεοτόκο δεν πρέπει να την τιμούμε μονάχα με λόγια. Την τιμούμε με το βίωμά μας. Με τη στάση της καρδιάς μας και με την ανάσα της ψυχής μας. Όταν κτυπούν οι καμπάνες του Δεκαπενταυγούστου, δεν προαναγγέλλουν θρήνο, αλλά δοξολογία. Δεν μεταδίδουν πένθος, αλλά βεβαίωση ότι ο θάνατος δεν είναι τέλος, αλλά πέρασμα στην αιώνια ζωή. Δεν είναι ήττα, αλλά η αρχή της αιώνιας χαράς. Η Κοίμησή της είναι η θριαμβευτική είσοδος της από τον χρόνο στην αιωνιότητα. Αυτό είναι η επισφράγιση της δόξας που δεν έρχεται από τον κόσμο, αλλά από τον ίδιο τον Θεό. Είναι η επιβεβαίωση της υπόσχεσης πως ο θάνατος, όταν συναντήσει την αγιότητα, νικιέται.

Δεν είναι τυχαίο που η Εκκλησία δεν μιλά για θάνατο, αλλά για κοίμηση. Δεν την κήδεψε, την ύμνησε. Δεν την έκλαψε, τη δόξασε. Το απολυτίκιο μάς τονίζει «Ἐν τῇ Κοιμήσει τόν κόσμον οὐ κατέλιπες, Θεοτόκε»(1). Εδώ μας εκφράζει ολόκληρη τη θεολογία της Εκκλησίας για το πρόσωπο που έφερε στα σπλάχνα της, Εκείνον που κρατεί τα σύμπαντα. Η Κοίμηση της Παναγίας είναι πρώτον το θεμέλιο της

ελπίδας κάθε πιστού και δεύτερον η εγγύηση της σωτηρίας του. Αν Εκείνη, η Πάναγνη και πλήρης Χάριτος, μετεστάθη, τότε και εμείς, με τον αγώνα της μετάνοιας και της ταπείνωσης μπορούμε να ακολουθήσουμε τα βήματά της. Ο Άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός σημειώνει στα κείμενά του: «Το τίμημα της αγιότητας είναι η μέθεξη του ουρανού. Και η Παναγία δεν υπήρξε απλώς αγία. Η ρίζα του απείρου στη φθαρτή φύση. Από σένα Δέσποινα προήλθε, η αλήθεια, η φωτιά της θεότητας, η απεικόνιση και έκφραση του πατέρα, το ολόγλυκο και ουρανόσταλτο μάννα, το ανώνυμο όνομα που είναι επάνω από όλα τα ονόματα, το ανέσπερο και απρόσιτο φως της ζωής, ο άρτος ο ουράνιος, ο αγεώργητος καρπός από σένα σωματικά ανεβλάστησε»(2).

Η Παναγία όμως δεν είναι μόνο η Μητέρα του Χριστού. Είναι και η Μητέρα του κόσμου. Η Μητέρα της Εκκλησίας. Η Μητέρα της σιωπής, της αγρυπνίας και της παρακλήσεως. Η μορφή της κατοικεί σε κάθε εικόνισμα και σε κάθε καρδιά που πονά και παρακαλεί. Στο παιδί που ζητά προστασία, στον στρατιώτη που φυλά τα σύνορα, στη μάνα που προσεύχεται, στον πατέρα που μοχθεί, στον αγρότη και κτηνοτρόφο που εργάζονται σκληρά και στον άνεργο που βασανίζεται περιμένοντας ένα καλύτερο αύριο . Η Παναγία είναι η μητρική φωνή του Ευαγγελίου, το φίλτρο της θλίψεως και το χαμόγελο της ελπίδας. Δεν είναι απλώς μια γυναίκα ευλογημένη είναι η «Κεχαριτωμένη»(3). Είναι το δοχείο του Αχωρήτου, το δοχείο της χάριτος, η κιβωτός που έφερε τον Θεό στον κόσμο ως άνθρωπο.

Όταν ο Χριστός την παρέδωσε στον αγαπημένο του μαθητή λέγοντας: «Ίδε ή μήτηρ σου»(4), δεν την παρέδωσε μόνο σε εκείνον. Την παρέδωσε σε ολόκληρη την ανθρωπότητα. Έκτοτε η Παναγία είναι η σκέπη των Χριστιανών, το ιερότερο πρόσωπο, το αδιάψευστο τεκμήριο ότι ο Θεός ζει μέσα μας. Όπου η Παναγία, εκεί η στοργή. Όπου η Παναγία, εκεί και η φιλανθρωπία του Θεού. Γι' αυτό και ο λαός την αγαπά. Γι' αυτό την έχει συνδέσει με κάθε τοπωνύμιο, με κάθε χωριό και με κάθε προσκύνημα της πατρίδας μας. Δεν υπάρχει άλλη λέξη πιο τρυφερή στην ελληνική γλώσσα απ' το "Παναγιά μου". Είναι η προσευχή των χριστιανών, η ικεσία των μανάδων, ο θησαυρός των μοναχών και ο στεναγμός των δοκιμαζομένων ανθρώπων.

Στην Κοίμησή της βλέπουμε τη δύναμη της αγάπης του Θεού. Ο Χριστός δεν επιτρέπει στον θάνατο να έχει την τελευταία λέξη. Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι όταν ο Απόστολος Θωμάς, σύμφωνα με την παράδοση, ζήτησε να δει το σώμα της Παναγίας μετά τον ενταφιασμό της, ο τάφος βρέθηκε κενός. Οι υμνογράφοι της Εκκλησίας μας δεν θρηνούν αλλά ψάλλουν με αγαλλίαση. Γιατί η Παναγία είναι η εγγύηση πως δεν θα μείνουμε στο σκοτάδι, πως ακόμη κι αν η ζωή

πλημμυρίσει από τα δάκρυα στο τέλος θα ανατείλει το φως της χαράς.

Η εορτή αυτή μάς αποκαλύπτει το μεγαλείο της μητρότητας, της αγνότητας και της ταπεινώσεως. Η Μαριάμ έγινε το πιο καθαρό δοχείο του Πνεύματος διότι δεν υπερηφανεύθηκε αλλά υπηρέτησε τους πάντες. Δεν ζήτησε αξιώματα, αλλά υπέμεινε σταύρωση ψυχής. Ο Συμεών το είχε προφητεύσει: «καὶ σοῦ αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελεύσεται ρομφαία»(5). Όλη της η ζωή μια προσφορά. Πόνεσε βλέποντας το Παιδί της στο Σταυρό. Αλλά δεν οργίστηκε. Δεν απελπίστηκε. Στάθηκε, όρθια, σιωπηλή, σαν βράχος. Αυτή είναι η μεγαλύτερη ηρωίδα της ιστορίας. Η μάνα του πόνου και της προσμονής. Η Μητέρα όλου του κόσμου.

Και αλήθεια, πώς να μην την τιμήσουμε; Πώς να μείνουμε αδιάφοροι μπροστά σε μια τέτοια παρουσία; Πώς να περάσει Αύγουστος χωρίς Ακολουθίες; Δεν υπάρχει άλλος μήνας σαν τον Αύγουστο στον τόπο μας. Είναι το Πάσχα του καλοκαιριού. Είναι η ανάσταση κάθε μάνας που πονά. Είναι το άγγιγμα της Θεοτόκου σε κάθε πονεμένη καρδιά που ξεφυσά και ψελλίζει: «Παναγιά μου, βοήθα με». Δεν υπάρχει άλλη λέξη τόσο δυνατή όσο το όνομά της. Γι' αυτό και η Εκκλησία μας, με σοφία, καθιέρωσε νηστεία δεκατεσσάρων ημερών. Γιατί, πριν γιορτάσουμε το αγιασμένο πρόσωπό της, πρέπει να καθαρίσουμε το δικό μας πρόσωπο. Να κοινωνήσουμε των Αχράντων Μυστηρίων για να μπορέσουμε να την αντικρίσουμε και να συνομιλήσουμε μαζί της.

Όσοι την γνώρισαν αληθινά, την αγάπησαν βαθιά. Οι Άγιοι δεν την υμνούν φιλολογικά και στοχαστικά. Τη γνωρίζουν προσωπικά. Εκείνη εμφανίζεται σε όσους την επικαλούνται με συντριβή. Είναι η παρηγοριά των γερόντων, το χαμόγελο των παιδιών, η ακρόαση κάθε προσευχής που λέγεται από καρδιάς. Γι' αυτό και ο ιερός υμνογράφος τη χαρακτηρίζει ως «γέφυρα μετάγουσα τούς ἐκ γῆς πρὸς οὐρανόν»(6).

Γράφει ο σύγχρονος Όσιος, Ιουστίνος ο Πόποβιτς: «Αφού η Παναγία γέννησε τον Σωτήρα του κόσμου και την κεφαλή της Εκκλησίας, η ίδια είναι η Εκκλησία»(7). Το έργο, λοιπόν, το οποίο άρχισε η Θεοτόκος με τη Σάρκωση του Υιού και Λόγου του Θεού, συνεχίζεται από την Εκκλησία, προκειμένου να σωθεί ο κόσμος και να γίνουν οι άνθρωποι υιοί του Υψίστου, σύμφωνα με τον λόγο του Προφήτου Δαυίδ: «Ἐγὼ εἶπα, ὑμεῖς θεοὶ ἐστέ καὶ υἱοὶ Ὑψίστου πάντες»(8).

Αδελφοί μου και αδελφές μου, σε έναν κόσμο που παραπαίει, που βυθίζεται στην αμφισβήτηση, που πορεύεται χωρίς φως και σκοπό, η Παναγία είναι η τελευταία μας ελπίδα. Όχι ενός συναισθηματισμού, αλλά της αληθινής ζωής. Της καθαρής, τίμιας και αγιασμένης. Σε έναν κόσμο που χλευάζονται τα πάντα, Εκείνη στέκεται

ως το ακλόνητο πρότυπο. Στην καθημερινότητα της ζωής μας που οι θλίψεις περισσεύουν και οι ελπίδες λιγοστεύουν, εκείνη είναι η Πύλη του Ουρανού.
Η μόνη γέφυρα που δεν καταρρέει και η μόνη μάνα που δεν ξεχνά κανέναν.

Ας μην αφήσουμε λοιπόν αγαπητοί μου τον φετινό Δεκαπενταύγουστο να περάσει ανεκμετάλλευτος. Ας γονατίσουμε μπροστά της. Ας ανάψουμε κερί. Ας πούμε με όλη μας την ψυχή: «Υπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς». Και τότε να είστε βέβαιοι ότι θα τη νιώσουμε δίπλα μας. Θα αγγίξει την ύπαρξή μας. Θα μας πάρει απ' το χέρι και θα μας οδηγήσει στον Υιό της. Και αυτή είναι η μεγάλη υπόσχεση της Κοιμήσεως της, ότι Εκείνη η Μητέρα της Ζωής, δεν θα μας αφήσει ποτέ.

Χρόνια πολλά και ευλογημένα!

Ευχέτης όλων προς την Παναγία μας,

Ο Επίσκοπός σας,

† Ο Φλωρίνης, Πρεσπών και Εορδαίας ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

Παραπομπές:

1. Απολυτίκιον Κοιμήσεως.
2. Άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός, Εγκώμιον εις την κοίμησιν της πανυμνήτου και υπερενδόξου ευλογημένης Δεσποίνης ημών Θεοτόκου και Αειπαρθένου Μαρίας, PG 96,712.
3. Κατά Λουκάν 1,28.
4. Κατά Ιωάννην 19,27.
5. Κατά Λουκάν 2,35.
6. Χαιρετισμοί εις την Υπεραγίαν Θεοτόκον.
7. Γεωργία Κουνάβη, Παναγία και Εκκλησία, εκδ. Ιερός Ναός Τιμίου Σταυρού Χολαργού, Αθήνα 1986, σ. 26.
8. Ψαλμ. 81,6.